

Rate of advertising:	
1 inch, 1 column, one year.....	\$12.00
" " " " half year.....	7.00
" " " " 3 months.....	4.00
" " " " 1 month.....	1.00
1 inch, 2 columns, one year.....	\$20.00
" " " " half year.....	12.00
" " " " 3 months.....	7.00
" " " " 1 month.....	2.00
1 inch, 3 columns, one year.....	\$30.00
" " " " half year.....	18.00
" " " " 3 months.....	10.00
" " " " 1 month.....	3.00
1 inch, 4 columns, one year.....	\$40.00
" " " " half year.....	24.00
" " " " 3 months.....	14.00
" " " " 1 month.....	4.00

Payments for one year advertisement, half cash, balance after 6 months.
Payments for all advertisements less than 1 year must be paid in advance.

LIEITUVA

Preke apgarsinimu:	
1 colai, 1 kolumas, per meta.....	\$12.00
" " " " half meta.....	7.00
" " " " 3 metai.....	4.00
" " " " 1 meta.....	1.00
2 colai, 2 kolumas, per meta.....	\$20.00
" " " " half meta.....	12.00
" " " " 3 metai.....	7.00
" " " " 1 meta.....	2.00
3 colai, 3 kolumas, per meta.....	\$30.00
" " " " half meta.....	18.00
" " " " 3 metai.....	10.00
" " " " 1 meta.....	3.00
4 colai, 4 kolumas, per meta.....	\$40.00
" " " " half meta.....	24.00
" " " " 3 metai.....	14.00
" " " " 1 meta.....	4.00

Už metinį apgarsinimą, pusę pinigų turi būti užmokėta iš verslo, o likusią pusę po 6 mėn.
Už visus kitus apgarsinimus, paduotus ant trumpesnio laiko kaip ant metų, turi būti užmokėti visi pinigai iš verslo.

Nr. 27.

CHICAGO, ILL., SUBATA, 4 LIEPOS (July) 1896 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas IV.

Isz Uzmaries.

Politiszkos zinios.

Maskolija.

Atsitikus nelaimei ant Chodnizko lauko, Maskwoje, dienoje apvainikavimo maskolizskojo ciecoriaus, pawesta buvo sudui isztirti ir surasti kaltus, nuhausti tuos isz wirsziniku, kuriems prigulejo pasirupinti apie twarka terp susirinkusiu ir geidzianciu waiszinimu; Maskwos wyriausias policijos wirszinikas Wlasowski likosi suareszuotas. Dabar gi, kaip swetimi laikraszciai paduoda, maskolizskas ciecorius apstabdė sudo tirinejima, nes tame atsitikime pasirodo kalti augstas uzimanti wietas urėdnikai. Jeigu pagarsetu, kad nelaimę padarė tie augstas užimanti wietas caro tarnai, jų i-tekmė ant žmonių turētu sumažėti, o to caras mat nenor daleisti. Pagal jo nuomone, tegul ne tik tukstancizai, bet szimtai tukstancizų nustos gywasties, kad tik itekmė pasileidusiu urėdniku ne sumažetu. Jeigu tokiu nuomonių prisilaiko dabartinis Maskolijos waldonas — nieko gero nuo jo waldymo pawaldiniai lauk ti ne gal. Mat czia wiskas remiasi ant pamato: ranka ranką mazgoja, o ne ant teisingumo: ciecoriui mat reikalingesni urėdnikai neng pawaldiniai, todėl reikalingesni kaltes ir stengiasi uždengti.

Maskolizskas randas atsizaukė i Wokietijos waldžias su reikalawimu, idant Wokietija už kirstu kelią wokiszkiems ir angliszkiems agentams, kurie wervuoja jauhus maskolizskus pawaldinius i angliszki ir holandiszka kolonijalizska kariauna. Agentai slapta perweda per rubezių maskolizskus pawaldinius ir tiesiog parduoda juos minėtoms wieszpattytėms kaipo kareiwius. Anglija ir Holandija siunczia paskui tiesiog juos i sawo kolonijas, kur oras ne sweikiausias. Už tokį kareiwį tēwmas paprastai užmoka po 20 markių. Daugumas wienok tokių agentų, arba tiesiog sakant žmonių prekejų, ne Wokietijygywena: agentai toki paprastai — yra maskolizskų parubezinių miestelių žydai. Tie perwėdė slapta per rubezių priduoda tokių gywų taworą apsigywenusiems žydams kitoj, wokiszko rubežiaus pusėj. Tegul Maskolija pirma suwaldo sawuosius, o wokiszkieje ne turės ka daryti.

Paskutinės žinios pranesza, kad Japonijos pasiūdintys Yamagato, atsistas ant apwainikawimo ciecoriaus i Maskolija, užbaigė czia tarybas kaslinik padalinimo itekmės Korėjoj. Pagal dabartinę sutartį, Japonija pripažista Maskolijai tiesą laikyti kariauna Korėjoj sostapilėj, bet kareiwų gal ji czia turėti ne daugiau 500 žmonių.

Turkija.

Turkijos sultanas, norėdamas patildyti maisztus pasikėlusiu kriksczcioniu ant salos Kretos, paskyrė ant gubernatoriaus salos kriksczcionį, albanietį, kunigaikstį salos Samos, Georgį Berowiczą. Tiki, kad naujam kriksczcioniui gubernatoriui pasi-

seks kriksczcionis suwaldyti. Ar kriksczcionizskas tikėjimas naujo gubernatoriaus palengwys maisztą apstabyti, galima paabėjo ti, nes kriksczcionis buvo ir pirma gubernatoriui salos.

Kaip raszo isz Berlyno, Turki-joj pakėlė maisztą pries waldžias gywentojai Macedonijos, provin-cijos prie pats kraszto sostapi-lės. Mieste Warnoj, Bulgarijoj, buvo susiwažewimas macedo-niecių ir armeniecių. Susiwažewusieje sutarė isz wien reika-lauti patwaldystės tų provincijų, bet po sultano wirszinikystę; taigi nē Macedonija, ne Armeni-ja ne geidžia su wisu atsikirti nuo Turkijos, bet reikalauja wien, idant tie krasztai butu waldomi paczių gywentojų, o ne turkų urėdnikų, kurie wien lupiti žmo-nis te moka, atsitikus gi kur už-puolimui mahometonų ant krik-sczcioniu, remia jie mahometonų pusę, o ne užpultų kriksczcioniu.

Maisztai druzų, Libanų kalnuose, Mažojų Azijoj, platinasi. Su druzais susidraugawo ir be-duinai apsigywenę Sirijoj. Prancuzizskas kapitonas Vail-lard sziteip raszo apie elgimasi turkų su armenieciais: „macziau sawo akimis, kaip turkai ant rinkos pardawinėjo jaunas krik-sczcionizskas armeniecių mergi-nas. Wiena motina imetė i szul-nį 2 sawo dukteris: welyjo mat, kad jos prigerta, neng kad pa-tekto i turkų nagus“. Kapitonas Vaillard ragina Prancuziją įsikis-ti i tuos žwerizskus turkų darbus, nors tas Maskolijai nepatiktų, nes Prancuzija yra apginėja krik-sczcioniu ne tik Turkijoj, bet ir kituose krasztuose.

Iszpanija ir Kuba.

Kaip pareinanczių isz Euro-pos žinios garsina, europeizskos wieszpattytės susitarė, jeigu prie ateinanczių rinkimų taptų ant prezidento Suwienytų Wieszpattytsczių Sziaurinės Amerikos iszrinktas McKinley ir jeigu jisai panorētu įsikiszi i nesutikimus Iszpanijos su Kubieciais, jos ža-da įsikiszi i tarpą Amerikos ir Iszpanijos. Europeizskos galybės pažada nedaleisti Amerikai nus-kriausti Iszpaniją; europeizskos galybės užtardamos priesz pasikėsinimus Amerikos Iszpaniją, užtars tuom paczių sawo paczių reikalus. Tuli Europos laikraszc-čiai, ypacz gi maskolizski ir isz-panizski, tiesiog kalba apie ka-rę Europos su Amerika, jeigu paskutinė ne norės nusilenkti.

Tuom tarpu isz Iszpanijos siunczia wis daugiau kariaunos ant Kubos: pjūtės mėnesy rengiasi iszsiųsti wel 40000 naujos kariaunos; iki pabaigai szų me-tų karės ministeris žadėjo iszsiųsti 120000 kareiwų, nors, kaip sako, tiek ant apwaldymo mos užtekse ne tik ant suwaldy-mo kubiecių, bet ir ant karės su Suwienytoms Wieszpattytėms Sziaurinės Amerikos, jeigu ji ko-kiu nors budu Iszpaniją trukdy-ti bandytų. Tuom tarpu swar-besnių susirėmimų ant Kubos ne atsitiko. Jenerolas Weyler, wieton traukti su kariauna priesz kubiecius, atrado kur kas leng-wesni darbą: weja jis lau-kan amerikonzskų laikraszc-čių raszcjus: dabar tapo isz-Hawanos iszwytas Bradley John-son, korespondentas wieno New

Yorko laikraszczių, buk už ne-teisinga ir melagingą apterszi-mą iszpanijonų. Terszimo wie-nok per iszwyjimą ne apstabydys, nes terszti gal ir iszwyti.

Pietinė Afrika.

Menkos Anglijos karizskos pajiegos Pietinėj Afrikoj wisgi dar ne įstengia pasikėlusiu juodu jų apmalszyti. Dabar isz ten pa-reina žinios, kad pasikėlę matabe-liai apstojo twirtynę Fort Char-les. Transportai su maistu, pa-skirti i Gwelo, likosi matabelių suimti netoli Murandella. Apart walgomų daiktų juodieje apė-mė ir 25000 szuwiams patronų.

Kariauna Laingo, ne toli Bu-lawayo, isznetyczių užpuolė ant didelio pulko pasikėlėlių po Be-lingwo ir juos sumuszė. Wadas juodųjų Salemba ir 3 jo sunus li-kosi užmuzsti. Baltieji atėmė juodųjų gywulius, Pasikėlėliai užpuolė ant jezuitų misijos Chis-siwassa, bet negalėjo jos apim-ti, todėl apstojo. Ant pagelbos apstotiesiems nutraukė su kariauna Taylor, kuris matabelius nuo misijos nuwijo. Kariauna Na-taliaus sumuszė wiename dide-liame susirėmime pasikėlusius maszoniecius.

Randas Transvaalio pareika-lawo nuo Anglijos, idant po sudu butu atiduotas ir Cecil Rhodes, laike užpuolimo Jahmesono bu-wės ministeriumi angliszko ko-lonijų pietinės Afrikos, nes pa-sirodė, kad Jahmeson užpuolė ant Transvaalio todėl, kad tą pagyrė Rhodes. Anglijos užru-bežinių dalykų ministeris Cham-berlain žada tą padaryti. Isz to galima spręsti, kad dabar Ang-lija ne nori erzinti transvaalie-czių.

Kaip raszo isz Kalkutos, In-dijų sostapilės, randas Nepalio (kitaip wadinamo Gorkha), ap-garsino karę priesz Tibetą ir jo waldoną, budistų augsczciausiu tikėjimo wirszinį, Dalai-La-mą. Priežastis karės yra ta, kad Tibeto sostapilėj, Lhasoj, likosi iszplėsta nepaliecių krautuwė.

Isz Lietuwos.

Latwiszkos kreditinės draugystės.

Atsitikus reikalui musų krasz-to žmogus neturi kur pinigų pa-siskolinti: yra teisybė walszczių kasos, bet jos pinigų turi ne daug, apie ukinįkų rando įreng-rys bankus nėra kalbos, nes no-rinti czia žmonės pasiskolinti tiek turi nukęsti ir žudyti laiko, kad kas sykį bandė, antrą syk jau i ran-do bankas kreiptiesi nepanorės. To-dėl reikalui atsitikus žmogus pri-werstas paskolinimo įjieszkoti pas žydą, kuris, teisybė, skolina, bet ir ima neispauskytus pa-lukus; žemė žmogui tiek neduoda, kiek isznesza žydo palukai. Todėl kas sykį bandė nuo žydo skolinti, jau isz skolų ne iszlenda, pakel-ant galo tasai geradėjas ilgapei-tis jo ukės neparduos. Musų pus-broliai latwiai turi daugel wiso-kių kreditinių draugyszių, isz kurių, reikalui atsitikus, wisada gal ant mažų palukų ir ant leng-wo iszmokėjimo pinigų pasisko-linti. Yra czia 22 kreditinės drau-gystės, kurios turi, teip sakant, at-liekamo kapitalo 12,000,000 ru-blių. Gryno pelno turi jos dau-

giaus kaip 1½ milijono rublių ant metų. Wisos tos draugystės gy-wuoja ir szelpia žmonės reikalui atsitikus wien sawo pinigais, ran-das czia niekuom prie to neprisi-dėda; wiską czia sudėda pats ša-nariai draugyszių.

Gaisras Nemeže.

Kaimas Nemež, netoli Wil-niaus, užsidegė. Priežastis ug-nies mat szitokia: wienas isz gy-wentojų Nemež pasirwežė mesz-lą isz Wilniaus ir jame rado de-žutę sudrėkusiu briežiukų. Gai-la jam buvo juos kaipo netin-kanczius iszvesti, todėl padėjo ant stogo, kad iszdžiūtų. Diena buvo karszta, briežiukai užside-gė ir užlegė sziaudinį stogą. Wejas greitai ugnį iszplatino po aplinkinius: i umą laiką iszde-gė 19 namų. Su pagelba i kaimą atbėgo mokintiniai Wilniaus ju-kerų moksleinis. Ukinikai su-sirinkę nežinojo nė ką daryti, nė kaip gesinti: jie susirinkę stowėjo kruwoj, o kaimas degė sawo keliu.

Dwasizskieje miesto ro-dose.

Maskolizskas senatas atsiuntė i Wilniaus miesto rodą iszaisz-kinimą, pagal kurį miesto ro-dose gal rinktiesi ir dwasiszkie-jie, nors jie ir nebutų sanariais miesto rodos, bet tik dwasiszkie-jie stacziatikizsko tikėjimo. Iki sziol i miesto rodą buvo kwie-cziami dwasiszkieje stacziati-kizsko ir katalikizsko tikėjimų ir jie draugia su iszrinktais i miesto rodą sanariais balsuoti galėjo. Dabar, kaip matome, waldžios tą tiesą, katalikizsko-se miestuose, nuo katalikizskų kunigų atėmė ir tiesą balsuoti palieka wien stacziatikams. Mat jau toks teisybės supratimas pas maskolius! Pagal musų nuomo-nę, jeigu miesto rodoje katalikiz-ski dwasiszkieje balsuoti negal, jeigu jie nebus sanariais miesto rodos, tai dar mažiau yra pama-to Wilniuje palikti tą tiesą sta-cziatikizskiems dwasiszkiems, nes Wilnius daugiaus tur katali-kų neng stacziatikų, taigi jis labiaus katalikizskas neng sta-cziatikizskas miestas,

Gaisrai Wilniaus guber.

Antroje pusėje balandžio, szijų metų, Wilniaus gubernijoj atsi-tiko 17 gaisrų. Isz tų: 4 atsitiko per neatsargumą paczių pa-degėlių; 13 gi priežastys ne su-sektos; gal but, kad keletas gais-rų atsitiko nuo padegimo: žydai tankiai pats sawo pusiau griu-wanczius namus padega, kad tik įgriebti ugnapinigių, jeigu tik jie didesni už wertę namų; atsi-tinka teiposgi, kad jie per ne-uzkantą padega namus kriksc-zionio, ypacz jeigu tas iszdryso prekiauti arba kitokiu budu žy-dui uždarbį nori paweržti. Dau-giausiai blėdies padarė gaisras miestely Szczuczine, Lydos paw. Blėdį gaisro padaryta czia skai-to i 21756 rubl.; sudegusios gos triobos buvo užsekuruotos was ant 9500 rublių. Taigi jų sawi-njikai turės žudyti 22250 rublių.

Parodos.

Szį metą Lietuwj rengia kele-tą parodų. Kaip kiekwieną metą teip ir szimet rengiasi žemaitizskos weislės arklių paroda bus ji įrengta 7 diegų Liepos Reseinuose,

Felline, Līlandijoj, wietinė žem-darbystės draugystė rengia žem-darbystės, amatų ir iszdirbystės parodą. Paroda ta taps ati-daryta Rugšėjo mėnesy. Masko-lizska sodaunįkystės draugystė rengia lietuwiszkame Minske so-daunįkystės parodą.

Isz Suwalkų gubernijos.

Suwalkų gubernijoj sudas par-duoda keletą lietuwiszkų ukių. Raczuose, Seinų paw., ukę po numeriu tabelės 33, isz wiso 22 margų, su triobomis; licitacija prasidės nuo 700 rublių. Kaime Sepliszkiuose, Mirosłowo walszcziuose, 22 margai žemės, su triobomis; po tabelės numariu 31; licitacija prasidės nuo 580 rubl. Kaime Palkotuose, Beržinų waitystos, ukę po 4 tabelės nu-mariu, isz wiso 37 margus, su triobomis; licitacija prasideda nuo 1000 rublių. Horodincziuose, po 14 tabelės numeriu, Kudranų walszczius, 30 margų žemės, su triobomis; licitacija nuo 1000 ru-blių. Lūpikuose, Jaworawo waitystos, ukę po nr. 5. (Starapolės paw.) 33 marg. žemės, su triobo-mis; licitacija nuo 200 rubl. In-gowanguose, Klebiszkų waitys-tos, ukę po nr. 31, isz wiso 6 marg. su triobomis; licita-cija nuo 106 rubl. Antokolne, Pagermonių waitystos, ukę pn. 6-11; 29 margai žemės su triobomis; licitacija prasidės nuo 900 rubl. Kaime Girnikai-Mor-wa, Weiwerių waitystos, po nr. 16 ir 84; licitacija prasidės nuo 567 rub. Kaime Rokuose, Panemu-nio waitystos, Starapolės paw. ukę pn. 12, 9 margus žemės; li-citacija prasidės nuo 306 rub. Kaime Wainatrakuose, Gudelių waitystos, Starapolės paw. ukę pn. 2; 16 margų; licitacija prasi-dės nuo 1350 rubl. Kaime Hula-mon, Wyszakio Rudos waitystos, Starapolės paw. ukę pn. 36, 3 margus žemės, su triobomis; li-citacija prasidės nuo 150 rubl. Mu-sų žmones priwalo ne tik szitas, bet kiekwiename atsitikime, pasis-tengti i sawo rankas parduoda-mas ukes paimti, kad musų krasz-to žemė i atėjunų nagus nepatek-tu.

Senas stambeldizskas ka-pinynas.

Wilniuje, ant teip wadinamų Antokolias Kalnų, bekasant žemę, atrado seną stambeldizską ka-pinyną, kur stambeldystės lai-kuose lietuwiai degindawo numi-rėlių lawonus. Kapinynas tasai yra netoli katalikizskų kapinių. 11 d. Sėjos atkasė i anglis pa-werstą, gerai užlaikytą numirėlio kūną. Turbut atrado czia kapą stambeldžio lietuwio. Prie jo su-rado keletą szukių molinių puo-dų ir geležinių winių. Daiktus czia atrastus atradusieje atidawė i senowės likimų Wilniaus mu-zeju.

Užaugimas ant laukų Wilniaus gub.

Pradžia Gegužio buvo szalta, todėl sulaukė augimą jawų; 13 16 ir 18 Gegužio wisur buvo szalnos, kaip kur pasnigė ir wieto-mis daug padarė blėdės ant laukų ir daržuose. Nuo 20 dienos Gegužio prasidėjo karszczių; jawai prasi-dėjo taisytiesi ir žolė augti. Nuo szalną lebiausiai nukentė rugiai Lydos ir Szwentėnų pawieciuo-se: czia ir dabar iszrodo jie ne gražiausiai: szalnos ir sniegas pra-

džioje Gegužio juos iszretino; žemumose gi wisai niekai, nors at-szilus smarkiai pradėjo augti ir yra wiltis, kad jie pagerės. Kito-se gubernijos krasztuose užaugi-mas geras. Wasarajos ir daržo-wės užgriebti szalnų pagelto, o kaip Lydos ir Trakų pawieciuose daržowes reikėjo sodyti isz nau-jo, nes pirmutiniai pasodkai wisai pražuwo. Atsilus ir czia wiskas pasitaisė. Ankstybas wasarajos wisai geras. Abelnai, galima saky-ti, kad wisoj Wilniaus gu-bernijoj užaugimas yra geras. Jeigu tik toliaus nieko pikto ne-atstiks, galima laukti gero su-rinkimo.

Pabėgo žmogžudys.

Minsko policijos wirszinikas atsiszaukė i Wilniaus policiją praszdamas įjieszkoti ir suradus suimti Walerijoną Karpowiczą, apskųstą už žmogžudystę ir už kitokius bjaurius darbus. Karpowicz 16 dieną Gegužio pabėgo isz Minsko beproczių namų, isz-laužęs geležines lango sztangas. Wilniaus policijos komisorius Trofimowicz, kuriam buvo pa-westa įjieszkoti pabėgėlio, pasirė-męs ant raszto atėjusio isz Min-sko, kuriame buvo nurodyta, kad pabėgęs Karpowicz gal but pasi-slėpęs kokiam nors ligonbuty, nuėjo pirmiausiai i ligonbutį „Sa-wicz“. Czia terp ligonių užtėmyjo wieną panaszą i Karpowiczą, pa-gal tą, kaip ji apraszė Minsko po-licijos wirszinikas, bet tas atkakęs i ligonbutį parodė paszportą ko-kio ten Wasiljewo. Beklausinėjant komisoriui Trofimowiczui, tas newa Wasiljew paklupo atsaky-muose ir paskui ant galo prisipa-žino, kad tai jis yra Karpowicz, pabėgęs isz Minsko beproczių namų. Paszportą ant wardo Wasiljewo, kaip sako, jis radęs Ry-gos porte. Isz ligonbuczio Karpowicz likosi pargabentas i zamko kalinį ir isz czia taps i Minską sugrazintas.

Isz Kauno.

Wisur Lietuwj prekęs ant ja-wų nupuolė teip, kad sziaudien, y-pacz gi dideliuose dvaruose, ukę parenta ant auginimo jawų ne-duoda atakanczio pelno. Dauge-lis dvarponių sumažino plotus pa-skirtus ant auginimo jawų, bet padidino plotus ganyklų; pradėjo auginti gywulius ir daugiau miežių, nes daugiau miežių pradėjo reikalauti maskolizski alaus leidėjai. Teiposgi daugel rei-kalauja i Prusus: žemaitizskų weislų arklių, žsų, kiauszių.

Ant Sawo susirinkimo Wil-niaus arklių auginimo draugystė nusprendė: ateinantį metą, pabai-goj Gegužio mėnesio, Wilniuje į-rengti iszdirbystės ir amatų pa-rodą. Pakwiestos bus wisos seno-wės lietuwiszkos apygardos, kaip antai, apart dabartinių lietuwisz-kų gubernijų, teiposgi dar: Wi-tebsko, Minsko ir Mohilewo gub.

Isz Forensburgo kanalo, Rygoj, isztraukė prigirėlį, kurisai pasiro-dė esąs ukiūku Sziaulų pawie-czio, Kauno gub. Antanu Surwi-la., apie 20 metų amžiaus. Koku budu jis czia prigirė, nežinia; tą dalyką policija tirinėja.

Kražių Broszura bus ga-tawa už kokių mėnesio laiko. Guodotini skaitytojai teiksims mums atleisti, kad teip ilgai jos darbas nusitraukė, nes prie staty-mo sawo naujos redakcijos daug laiko sutrukome, per tai darbas broszuros per toli nusitraukė. RED.

The Lithuanian Weekly "Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Secures all kind of Job Printing and trans-
lating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed
"Lietuva" Publishing Co.,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis Laikraštis "LIETUVA"

Išleista kas Subata, Chicago, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARE.....\$3.00

Užsveikintojas A. OLSZEWSKIS.

Bankasozial (korespondencijos) ir laisvą tu-
ri buti adresuoti ant šio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.
954 33rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS.

Pirmai turi būti sumesti per MONEY ORDER arba

REGISTRUOTĄ GROMATĄ ant ranku

A. OLSZEWSKIO,

954 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Amerikos.

Meteris dvių vyrų.

20 d. Sėjos 1892, Henry Marx, apsigyvenęs Buffalo ant Jefferson ul. apsiwedė, be žinios tėvų merginos, su jauna 21 m. amžiaus Eulalija ir rodėsi, kad jis yra vienas isz laimingiausių vyrų; neseniai vienok jo laimė isznyko. Marx eidamas ulyciapatiko savo draugą, Gebhardą, kuris neįėjo apie draugą apsiwedimą; tuom tarpu atėjo ir Marxo pati; Gebhard pamatęs Marxienę pasigyrė draugui, kad jomoteriszkė yra labai graži. Tų žodžių Marx isz syk nesuprato, bet pradėjo tirinėti apie pasielgimą savo numylėtos Eulalijos. Pasirodė, kad Marxiene, per dieną persikeičia į Gebhardienę, o po 6 valandų vakaro iki rytui buva wel Marxienė. Vienas isz draugų mat dirbo naktį, o kitas dieną. Dabar Marx persiskiria su numylėta Eulalija.

Nelaimingas atsitikimas.

Cirke mieste Springfield, Ill. atsiuovo didelę parodą ant naujos "Christ Episcopal Church", ant kurios buvo ir szeto gubernatorius Altgeld, su savo motere. Susirinkus daugel žmonių, keletas wirszutinių sėdinių sugriuvo ir žmonės nuo wirsziaus nukrito žemyn ant žemiaus sėdinių. Apie 200 žmonių likosi apkultų, o isz tų daugelis pawojingai, o tarp tų: prokuratorius Ligh Braiverd, buvęs generalizskas adjutantas Orendorf, paczmeisteris Reddeck Ridgley. Isz apsikulusių daugelis turės pasimirti, nors iszsyk nieks ant smert ne užsimusė. Apdaužytus tuojaus nugabeno į ligonbucius.

Audros.

Neiszpasakytos smarkumo wėsula atlankė miestą Creston, Ia. Wietinė mokslainė likosi isz dalies sugriauta; nukentė teipogi metodistų bažnyčia ir daugel kitų triobų. Ulyczios daugelį wietų užbertos triobų griuwėsiams. Isz žmonių, ant laimės, nieks ne pražawo.

Wėsula siautė ir apie Wills Point, Tex. Stacija Houston ir Texas Central geležinkelio, Garrel, likosi suwisu wėsulos iszdraskyta. Wills Point ir Waco teipogi daug nukentė. Mena, kad tulse wietose ir žmonių pražawo.

Apie Marrietta, Oh. praplyszimas debesus daug blėdies padarė. Triobos likosi wandens nunesztos, neiszpasakytai daug gywulių prigirė. o žmonėms su wargu pasisekė iszsigelbėti. Aplinkinėse upėse ir upeliuose į bertainį wandens wanduo pakilo į 20 pėdų augstzyn, Wisos aplinkinės klony užlietos. Blėdį skaito szimtais tukstanczių doliarų.

Žmogūdystė.

P. Evans isz Utica, Oh. iszleido už wro sawo dukterį. Iszsiakyszczius swecziams susirinkę namų draugai sugrižo prie Evanso namų ir patraukė už warpelio ir reikalawo, kad jaunawedžiai dar kartą jiems pasirodytų, bet kad tie to padaryti ne norėjo, isz lauko susirinkę draugai nuolat traukė warpelį ir be paliowos skambino. Tasai teip ipykino jaunawedžių tėw, senį Evansą, kad jis pagriebęs karabiną, szowė tiesiog į kruwą laukė susirinkusių. Kulka pataikė Jamesą Arringtoną ir jį ant wietos užmuszė. Užmuszėtasis paliko paczį ir mažus waikus.

Explozijos.

Iz Lyons, Ia. Gywenime Williamso Castello, netoli Charlotte, senute Lucy Hogan ir Mat. Castello jieszkjo skrynioj kokių ten daiktų laikydami deganczią lampą rankoje. Nožinia kokiū budu, užsidegė skrynioje parakas. Atsitiko baisi eksplozija, kurios Hogan ir Castello likosi užmuszti, arba tiesiog sudraskyti.

Iz Chattanooga, Ten. Mažam miestelyj Peters, Ten., 30 mylių nuo Chattanooga, atsitiko smarki dinamito eksplozija, kurios wiena žmogysta likosi užmuszta. dvi mirtinai sužeistos ir trys sunkiai apkultos. Trioba, kurioje nukentėjusieji dirbo, kurioje atsitiko eksplozija, likosi wisiskai sudraskyta.

Atrastas rengimasi iszpleszti banką.

Mieste Los Angeles, Col. tapo parengta plėszikų iszpleszti didžiausią czia banką. Plėszikai parengė buvo iszardyti sukeitimą (sklepawong) banko, pastatytą isz storų plieninių sztangų ir tam tikslui iszskasė ilgą, 102 pėdų ilgio, tunelį, bėgantį per tris kitus bankus. Tunelis jau buvo iszkastas iki tam plieniniui sukeitimui, bet policija dažinojo apie tą rengimą plėszikų. Kada atėjo į tą tunelį, rado czia jau keletą sztangų iszimtų isz to sukeitimo. Mena, kad 5 ar gal daugiau žmonių turėjo dirbti ant atlikimo tokio darbo. Iki sziol suareztawo dvi nužiurėtas ypatas. Ar isz tikro jie bus kalti, pasirodys to liaus. Kokiū budu policija pirmiaus dažinojo apie szitą plėszikų rengimą, nežinia.

Žudymo diena.

Pereitą petnyczią buvo daugelyj wietų žudymo diena ant nugalabinimo nuspręstų nusikaltėlių. Marschfielde, Ore, likosi pakartas Carl Albrecht, kurisai nužudė sawo moterį. Washingtonė pakorė nigerį Fordą, kurisai užsmaugė wieną baltą merginą. Clenon Cityje likosi nugalabinanti: Wm. Holt, Albert Noble, D. Romer, kurie užmuszė policistą Salomoną.

Lenku parapijonu musztynes.

Jau seniaus padawėme žinią apie musztynes szalinikų dvių lenkiszkų kunijų mieste Bay City, Mich. Nesutikimai rodėsi pasiliowė, kada kunigas Matkowski wirszų igawo, bet pasirodo, kad nesutikimai tarp jerzintų parapijonų greitai ne dyla. Dabar per szerminis wieno lenko wel atsitiko musztynes bažnyczioj tarp pasidalinusių į dvi pusis lenkų parapijonų. Isz pradžių susimuszė du, paskui prie to prisidėjo ir kiti. Pasididinus piktumui, besipeszanti iszstraukė rewolverius ir prasiidėjo szaudynės. Du žmonės likosi paszauti.

Nelaimė darbininku.

Iz Ely, Min. Kastynėse "Pro-neer Mine" atsitiko nelaimė. Darbininkai susirinko ant gonkų, bet balkiai wisų iszlaikyti negalėjo; jie suležo, o darbininkai Kaycock, Echinson ir Cramer likosi užgriauti ir užmuszti. Macowicz paklėko ir tarp balkių klamorių, kurie jį suspaudė. Czia iszbuwo porą walandų, pakol jo ne iszėmė. Stustroną apkulė užwirtę balkiai.

Baisi nelaimė kastynėse.

Iz Wilkes Barre, Pa. raszo: Pereitos nedėlios dieną, apie 3 walandą, kada apie 100 darbininkų dirbo Ach szachtėje, Pittstono anglekasyklose, užgriuvo wirszutinės olos ir užbėrė wisus dirbanczius darbininkus ir be abejonės wisus užmuszė. Dar dvi nedėli priesz szitą baisų atsitikimą, kastynių inspektorai dawė žinią direktoriui Low, kad wirszutinės olos plyszta ir gal užgriuti, p. Low iszsiuntė darbininkus tas olas paramstyti. Ramszcziai wienok nedaug gelbėjo. Inspektorius widurių kastynės, Langgan liepė subatos wakarą nusileisti darbininkams į olas ir ramstyti griuwanczius olas; dirbo jie czia iki 11 walandai; bet anglis ir akmens nuo wirsziaus pradėjo griuti teip, kad žmonės turėjo pasitraukti. Pasiliowas griuwimui, darbininkai wel griebėsi prie darbo; dirbo iki 3 walandai, bet tasyk lubos olo, su neiszpasakytu bildėjimu nugriuvo ir wisus darbininkus užbėrė, užbėrė ir wisus įėjimus teip, kad nieks iszeiti negalėjo, nors ir puolanti akmenis ir anglis nebutu iszsykių užmuszė. Trys darbininkai iszsigelbėjo netikėtai, nes griuwant kastynėms buvo jie prie pats iszėjimo laukan. Wienes isz jų, Sheridan, likosi iszsiqstas atneszti wandens. Griuwant kastynėms likosi jis numestas 25 pėdas į szalį. Du kiti, Richard ir Gill, ėjo atneszti malkų—tie teipogi iszsigelbėjo. Iszsigelbėjusieji spėja, kad nelaimė turėjo atsitikti per tai, kad kastynėse turėjo explozduoti gazai. Sudrebėjimui žemės ir griausmas buvo teip smarkus, kad griausmą girdėjo į keletą mylių aplinkui. Pittstone sudrebėjo wisos triobos; namuose gi arcziaus kastynių mieganti isz lowy iszpuolė. Apie 8000 žmonių susirinko priesz olas wedanczius ir widurių užgriuwusių kastynių; tarp susirinkusių daugiausiai moterų ir waikų. Darbininkai isz lauko stengiasi užgriuwusius at-rasti. Dirbo czia daugel lenkų, wengrų, netrukio ir lietuvių. Prawardžių wisų užgriuwusių dar ne žinome. Po užgriuwimui įsiweržė wanduo į užgriuwusias kastynes. Tokiame padėjime gal mēnesiai trauktiesi, pakol užgriuwusius užmuszty kunus galės iszimti. Iksziol tiek žinia, kad szitie lietuwiai nustojo czia gywasties: Zawackas, Żmuidinas, Slawinskas, Mazurkewyczius, Juskauckas, Kudianis, J. Talacka, A. Talacka ir Bukauckas. Gal yra widurių ir daugiau, bet dabar dar nežinia.

Salamono sudas.

Iz Omaha Nebr. Forte Niobara, kareiwis Weaver, pagriebęs karabiną, szowė tiesiog į kompanijos seržantą Levingsoną ir pataikė: puolė jis po szowimui ant žemės. Weaver potam dar szowė kelis kartus ir nors nepataikė, bet priwertė kareiwius pasitraukti. Porucznikas Clark, kurisai buwo tkart kazarmėse, liepė kareiwui Strine szauti į Weaverą. Strine to įsakymo paklausė, szowė ir mirtinai sužeidė Weaverą, kurisai paskui į porą walandų ir pasimirė. Užmuszėtasis kareiwis mat turėjo piktumą ant paszauto seržanto.

Explozija gazinio katilo.

Iz Houston, Tex. raszo: pane-dėlio dieną atsitiko, triobose "Age" eksplozija garinio katilo. Maszinista Lyons, telegrafista Emory ir Stenografė Mattie Loeb likosi užmuszti. Užziurėtojas Southern Pacific geležinkelio, Vaez Wech, likosi mirtinai sužeistas.

Lynzuotas.

Apsiginklawę lynczauņiką įsiweržė į kalinį La Plata. Md. isz czia iszsiwedė kalinį, Juozą Cochingą, ir netoli nuo kalinio jį pakorė ant medžio szakos. Coching buwo apskustas, kad keleta mēnesių atgal užmuszė jis sawo moterį ir jos seserį.

† Gegužio mēnesij isz Europos atkako į Baltimore isz wiso 2469 ateiwiai (keliaiwiai 3 klasos), isz kurių daugiausiai buwo atejusii isz Maskolijos, t. y. lenkų ir lietuvių buwo 918; isz Wokietijos buwo 820 žmonių; isz Austrijos 333; likusi gi dalis isz kitų Europos krasztų. Turbut musų krasztu padėjimas bjauriausias, jeigu daugiausiai žmonių isz wietimus krasztus iszwaro,

† Netoli Cornwall, Ont. (Kanadoj) nupuolė nuo pylimo bėgantis geležiukelio pasažierinis trukis. 60 koleiwų likosi sunkiai apkulti.

† Bostone, Mas. įlužo tiltas prie laiwų prieplaukos tarp City Point ir Gevenors Island. 30 žmonių įpuolė į wandenį; 4 gi waikai prigirė.

Isz darbo lauko.

† Isz Duluth, Min., raszo, kad ant laukų prigulinczių p. Fleyerui, 12 mylių nuo Duluth, likosi surastas auksas. Rengiasi czia įtaisyti kastynes.

† Wisos stiklo dirbtuwės Pietinės New Jersej szeto dalies paliauja dirbusios per wasarinius mēnesius. Apie 5000 darbininkų ne tenka darbo.

† Isz Calumet, Mich. raszo, kad szį mēnesį prasidėjo darbai kastynėse No. 31, kuriose pereitą rudeni, užsidegus kastynėms, sudėgė 30 darbininkų. Tose kastynėse gawo dabar darbą 50 darbininkų.

† Scranton, Pa. Pabaigoje Sėjos mēnesio wisose anglekasyklose pradėjo gerai dirbti ir kalba, kad teip gerai dirbs per 4 mēnesius. Wiena geležies dirbtuwė tenai sustojo ir apie 800 žmonių liko be darbo.

† Siuwėjai New Yorko rengia wel sztraiką. Darbininkai sako, kad kontraktoriai numażino užmokesnį už darbą ant 45 nuozimczių ir priwerčia darbininkus dirbti ilgiaus negu pirma. Prie sztraiko žada prisidėti 15000 darbininkų.

† Isz Middletown, Conn. Darbai czia labai susilpnėjo; darbininkų susirinko daugel isz kitų krasztų, nors ir nuo seniai esanczių yra per daug. Stato wieną uaują dirbtuwę, kurioje galės gauti darbą pers dezimczių žmonių, bet dirbtuwė ta bus pabaigta tik apie Kalėdas. Iki tam laikui czia darbo nėra.

† Tuli wokiszki dwarponiai Prusų prowincijoj Szlezijoj, ant lauko darbų parsigabendino darbininkus chinieczius, kurie pasi-ganėdindami mažesniu užmokesniu, paweržė darbą lenkiszkams darbininkams, kuriuos dwarai wasara isz Lenkijos parsitraukdawo. Yra tai dar pirmas atsitikimas: iki sziol nė wiena Europos wieszpattytė negabendinosi azijatiszkų darbininkų.

† Pereitą nedėlią susztraikawo darbininkai dirbanti dirbtuwėse Dry Dock Co. ant Ganson ul. Buffalo, N. Y. Apie 200 darbininkų paliowė dirbė. Nesutikimai kilo isz to, kad kompanija siunzia darbininkus pataisyti laiwus į portą ir užmoka jiems nuo darbo teip, kaip ir paczioj dirbtuwėj: laiko ant kelionės ne parokuoja. Užziurėtojas kompanijos sako, kad jau pirma darbininkai pareikalawo pakėlymo užmokesnio nuo 3 dol. ant 4.50 dol. už sztuką. Pakėlymą užmokesnį kaip reikalawo, darbininkai pradėjo reikalauti 6 dol. už sztuką. Sztraikas prasidėjo nuo to, kad kompanija praszalino darbininką Sullivaną užta-tai, kad jis nesutiko eit į portą priesz taisyto laiwu už paprastą užmokesnį.

Isz Maskoliskų laikraszczių.

Maskoliskas laikrasztis "Graždanin", primindamas apie maskolių kulturiszką, doriszką ir dwasiszką pasikėlimą, tokį klausymą stato:

"Ar isztikro musų dwasiszka galybė pakilo? Kur to pasikėlimo ženklai? Bet jeigu jau daugelio reikalauti ne galima, tai kur yra nors wienas? Bet ir to wieno atrasti ne galima, ners tēmyja per 40 metų. Asz su persigandimu patēmyjau, kad musų augstesnėse luomose isznyko žmones; kur tik pažiūrėsi, wisur paprasti eiliniai kareiwiai, žmonės be sawo norų, o jeigu kas atsiskyrė ir pasirodė kitokiū, tasyk wisi tie paprastieji užpuola ant jo kaip szunias; stengiasi isz wisų pajiegiu praszalinti jį isz szios pasaulės. Į kokią dalį gywenimo ne pažiūrėsi: į waldinčių eiles, į literatūrą, į laikraszczių raszczjus, į mokintojus, profesorius, dwasiszskus, kareiwius, baforus—niekur žmonių nėra".

Mes tą seniai matome. Gera! kad ir tuli maskoliai tą jau pamatė.

"Pėterburgskija Wiedomosti", sulygindamas Maskoliją su kitoms wieszpattytėms, tarp kitokio, szitokią skyrtybę atranda. "Wiena tik Maskolija ne žino, kas tai yra siqsti kas met tukstanczius sawo sunų į swetimus krasztus, delto, kad jiems namieje duonos ne užtenka. Pas mus kiekvienam rasis wietas ir darbas ant szimtų metų".

Pripažįstame, kad teip galėtu buti, bet isztikro ne teip yra. Laikrasztis klysta sakydamas, kad Maskolija ne weja tukstanczių sawo sunų į swetimus krasztus. Ne tukstanczius, bet dezimczius tukstanczių skaito iszseiwiai isz Maskolijos į swetimus krasztus. Nesieksime per toli, užteks keletos paskutinių metų. Skaitlius maskoliskų į lenkiszkų iszeiwų 1892 m. pakiekė 122000 žmonių; 1893 m. buwo jų 117 tuks. Tik į Suwienytas Wieszpattytes Sziaurinės Amerikos atėjo ateiwų isz Maskolijos: 1894—41219; 1895—36697 žmonių. Szį metų skaitlius ateiwų kur kas didesnis: pasididino wien skaitlius ateiwų italijonų ir maskoliskų; kitų gi wisų tautų sumažėjo. Pagal skaitliū ateiwų dviujuose paskutiniuose metuose jau Maskolija pirmutinę užima wietą, ne iszskiriant ir Wokietijos. Tur but ne isz gero tokia daugybė žmonių apleidžia sawo tėwų žemę?

Tas pats laikrasztis talpina sekantį straipsnį. "Kaipo atsakymą ant musų straipsnio: "Powile, kodėl manę persekioji" (tas buwo "Lietuwoje" patalpintas), mes gawome sekantį rasztą, kuris pats už sawą kalba:

20 d. Lapkriczio už pereitų metų, Slucko isprawnikas pareikalawo musų atlikti prisiegą; mes gi, jausdami szwentumą prisiegos, norėjome prisiegti ne priesz popą, bet priesz katalikiszką kuniją, nes mes gimėme katalikais ir likomės apskrisztyti pagal katalikiszką tikėjimą, bet ant musų nelaimės, nė isprawnikas, nė sanarys wieszczionių užziuros urėdo ne sutiko ant musų reikalawymo ir musų norą palaikė už pasiprieszinimą, padarė protokolą buk mes szalinamėsi nuo prisiegos, Mes, apsaugok Diewe, nesizalinsime nuo prisiegos, bet tikrai norime prisiegti priesz katalikiszką kuniją, pagal reikalą katalikiszko tikėjimo, kuriame musų bocziai, prabocziai ir mes gimėme, idant prisiega butu szwentu; tą mes ir dabar pasirengę esame atlikti, pasilikdami isztikimais, kaip pirma, ir dabar nesijaucziamė kaltais, bet tik norime, kad musų saužinė liktusi czysta. Teku aszaros nelaimingų ukinikų: apie 4000 žmonių kenčia be bažnyczios nuo 1864 m. ir iki sziol waikai musų ne apkriksztyti, spawiednės niekada ne buwo ir net waikai musų eina į kariauną ne krikesztyti. Baudžia mus wisokiomis bausmėmis, laiko už stacziatikius, o isztikro mes katalikai ir tokiu budu Medwediečių walszczionų kanceliarija mums neiszduoda paspartų; mes jau ne karta isz

tos priezastės skundėmės, bet iki sziol negawome nė jokio atsakymo".

Toki mat atsitikimai patenka į maskoliskų laikrasztį, bet yra kur kas daugiau ir bjaurėsių atsitikimų, apie kuriuos nieks, a-part kenczianczių, nežino. Tokių žinių su teisingais nukriau-stų žmonių skundais seniaus maskoliskzi laikraszcziai, ne iszimant ir "Pėterburgskų Wiedomosti", wisai nentalpino. Taigi ir didžiausia waldinčių neteisybė nepagarsėdawo: žinodawo tik tie, kuriems kėsti reikėjo. Daili mat Maskolijoj teip iszgiriama tikėjimiszka liusybe!

Paskutinis isz giminės.

Mylėkie artimū! pamokykie ne mokant! sako kriksczcioniszkas mokslas, bet kriksczcioniszkos apszewistos tautos, užėmę kur po sawo globa laukinių krasztų, niekur nesičlgia pagal kriksczcioniszką mokslą, bet wisai žwėriszkai: paweržia tenbuwiams laukiniams žemę, įstamia į badą; wieton gi mokyti ir apdowanoti szwiesa, wieton nemokanczius pamokyti, juos pakelti, kaip tai liepia kriksczcioniszkas mokslas, stengiasi isz wisų sawo pajiegiu, wisokiais bjauriais budais juos nuo szios pasaulės isznaikyti. Teip elgiasi su laukiniais ne wiena, bet wisos kriksczcioniszkos galybės ir tautos, tik wienos sawo darbų ne slepia, kitos gi, norinczius sawo garbę pakelti, užslepia piktus darbus. Nege-nriaus elgiasi ir Amerikoj su indijonieczius; wisų wienas mieriis: isznaikinti cziauwius, idant jo turtus pasisawinti. Kur tik laukiniai susitinka su apszewistais—nyksta jie wisur, uapuola doriszkai, bet nepasikelia, nes isztikro apie jų pakėlimą nieks nesirupina; jeigu rupinasi, tai apie isznaikinimą.

Dabar Australijoj, kaip raszo isz Adelaidos, isznyko wiena laukinių giminė: pražawo paskutinis isz tos tautiszkos kilmės, baltųjų pramihtas Guichon Bay Jack. Jis buwo wisoj Pietinėj dalyj kolonijose gerai pažįstamas. Priesz 4 sanawites su sawo szunim atėjo jis į kareiwų staciją prasztyti walgio ant gywenimo reikalų, isz czia su sawo wienaitiniū draugu, szunim, pasitraukė wel į niekeno neapgywentus plotus. Ne užligio szua sugrižo ant stacijos wiens; du policistai sekė paskui ir jau isz tolo patēmyjo wietą amžino miego paskutinio isz pražawos tautos, nes aplink jį lakiojo daugybė mēsedzių pauksczijų. Guichon Bay Jack gulėjo ant žemės, szalę jo buwo užprowtas karabinas; numirė matomai netikėtai. Su juom iszmirė wiena australieczy žymėnė tautiszka giminė; jis buwo 70 metų amžiaus ir 1836 m. matė pulkauniką Light, kuris į jo krasztą isz baltųjų pirmiausiai atkako ir girdėjo, kaip wietoj, kur sziądėnys yra miestas Adelaida, tapo apgarsinta proklamacija, pagal kurią tą krasztą užėmė anglijonys.

Tasai atsitikimas rodo, kaip atsiradus kur baltiesiems greit nyksta tautos lankinių giminių. Ant salos Tasmanijoj nėra jau wisai laukinių, jie, teip sakant, likosi kaip žwėrys baltųjų iszmedzioti—paskutinis isz jų, Trura-Nini, pasimirė 1876 m., nors, kaip pats anglijonis sako, jie butu galėję priimti europeiszką kulturą. Kolonijoj Viktorija, kur jie priėmė kriksczcionybę, skaitlius cziauwijų lankinių pasiekia dar 700 žmonių: kolonijoj Pietinės Australijos skaitlius jų smarkiai ir nuolatai mažinasi. Priesz 60 metų ta giminė, prie kurios prigulėjo dabar pasimiręs paskutinis sanarys skatė dar 6000 žmonių. Dabar ant wiso Australijos ploto skaito tenbuwų 55000, isz ko bewiek pusė puols ant mažai dar apimtos europeiszka kultura kolonijos Queensland. Po keletos dezimtmeczių isznyks jie nuo musų pasaulės. Tas ir nežingeidus, nes baltieji ant jų kaip ant žwėrių medzioja, platiną tyczia lygas, atimdami jų apgywentas laukus, įstamia į badą, į wargą; neatsakanczius iszlygos gywenimo padaro moteris newaisingomis, wyrus silpnais. Taigi artinasi laikas, kada jie isznyks. Kas gi tame kalda? Atsakimas trumpas: kriksczcioniszkos apszewistos tautos!

APIE ŽEMĘ ir KITUS SWIETUS, JŲ BUVĮ ir PABAIGĄ.

Pagal Heilperną.

(Tęsa.)

CHEMISZKI ELEMENTAI ARBA SZAKNYS.

Matėmė jau, kad kreida galima padalinti į du kumų: kalkes ir anglerugsztį; kiekvieną iš jų dar galima padalinti į kitus du, taip, pavyksian, anglerugsztį: į anglis ir į oxygeną, bet anglis iki šiol padalinti ne galėjo. Kaslinkgi oxygeno, tą pagerinus padalinimo prietaisais, pereita meta. Kriokawos universiteto chemijos profesorius, Olzowski, padalino dar į du, taigi atskyrė iš oxygeno dar vieną gazą, kuri pramine argonų; oxygene to naujo gazo yra labai mažas nuosizmis, bet wisgi yra. Taip jau wandenį galime padalinti, bet ant galo prisiartiname jau prie tokių, kurie toliaus nėsidalina. Tokius kumus, kurių negalima padalinti į jų sudėties, nes jie nesudėti, wadina chemiskais elementais, taigi anglis, hydrogenas ir t.t. yra tai chemiskie elementai. Lengvai galima suprasti, kad nors ant swieto yra neiszpaskyrtai daug wisokių daiktų, bet elementų, iš kurių jie susideda, yra daug mažiau, nes iš daugelio kunų, kaip matėme, gauname tas pacias saknis arba elementus, pavyksian, oxygena randame lygiai wandenį, kaip ir kreidoje arba ir paprastoje smalkėse, musų ore ir daugelyj kitokių kunų. Jeigu turėtume tik 3 elementus, pavyksian, anglis, hydrogeną ir oxygeną, galėtume iš jų padaryti daugybę kunų jungdami juos po du arba wisus tris, imdami sykį wieno tai kito daugiaus arba mažiaus. Taip pavyksian, jungdami tik anglis su oxygenu gauname anglerugsztį, jungdami su hydrogenu gauname wandenį; jungdami su hydrogenu gauname benzinę arba k.k. žiurint ant to, daugiaus ar mažiaus palmtume wieno elemento; jeigu sujungtume wisus tris elementus, t. y. anglis su hydrogenu ir oxygenu, gauname labai daug wisokių daiktų arba kunų, kaip antai: spirita, uksusinę rugsztį, krakmolą, cukrų, gliceriną ir t. t. pagal tai, kiek kokio elemento palmtume. Tokiu budu iš keletos elementų galima padirbti daugybę wisokių kunų. Wisų kunų nesiduodanczių padalinti, taigi chemiskų elementų, yra nekiek daugiaus už 70. Elementais yra wisi tyri metaliai (ne jų rudos), kaip antai: tyra geležis, cidabras, gywasis cidabras, auksas, platina, waris, szwinas, cinas, cinas ir t. t.; wisų metalų yra apie 50; prie jų priguli ir niekur prie iszdirbimų ne wartojami, kaip antai sodas, esantis paprastoje, musų wartuojamoje druskoje, arba magnezas (ne magnesas), kuri aptiekose pardawinėja pavyksian drato, deganczio labai szwiesiai, balta szwiesa ir t. t. Apart metalų, elementais yra teipogi toki kunai, kaip antai: hydrogenas, chloras, apie kuriuos jau kalbėjome; toliaus: anglis, siera, fasforas, ir kiti. Iš jų 70 elementų sudėti yra wisi daiktai, koki tik yra wisų paswietė, ne wien ant žemės, bet ir ant kitų dangiszkų swietų. Kiekwiename, be jokio iszskyrimo kune, kiekwiename akmenyje, kiekwiename augmenyje, swetwime, žmogaus kune, kiekwiename musų rankų iszdirbime atrasime nors wieną arba daugiaus augscziazus paminėtą 70 chemiskų elementų sujungtų su kitu arba sumaisztų, ir wisada galime persitikrinti, kad kiekvienas kunas, jeigu tik pats ne bus elementu, tai susideda iš jų paczių elementų chemiskai sujungtų arba sumaisztų. Galima todėl sakyti, kad nors pasaulį yra nesuskaitoma daugybė wisokių daiktų, tai wienok wisas swietas susideda, yra pasidares iš augscziazus paminėtą 70 chemiskų elementų arba medegų. Sakome: wisas swietas, taigi ne tik tai žemė, bet saulė, toliausiai nuo mus esanczios žwaigždės, nors ant jų nieks ne buvo, ten neprisigriebė nė joks nuo musų žemės mokslinczius chemikas, kurisai būtų galėjęs isztirti kas ten yra. Taigi kaip mes galime žinoti apie tą, kas ant jų tolimų swietų yra? Apie tą toliaus pasakysime.

ISZ KO YRA DANGISZKI SWIETAI?

Kiekwienas gal nekarta patėmė, kad jeigu žiūrėti į swiesą per tribraunius nuszlupuotus stiklus, koki praisizioti per žirandoli žibinimui bažnyčiose, arba kur kitur, tai matome per juos wisokių parwų swiesą: raudoną, oranžinę arba tamsiai geltoną, geltoną, žalę, szwiesiai mėlyną, tamsiai mėlyną ir wijoletinę, taigi tas pacias parwas, kokias matome laumes juostoje ir teip jau wiena po kitai eina, kaip ir laumes juostoje. Kiekwienas daiktas, į kurį tik nepažiūrėtume per toki tribraunį stiklą, sawo krasztuose wis tokių paczių parwų apswiesias. Galime padaryti labai žingeidų isztirimų: jeigu diena uždarysime langincyzius kambario, teip kad jame būtų su wisu tamsu ir langincyzių padarysime mažą spragutę, kad per ją į kambarį isigriebtu siauras saulės szwiesos spindulys, tai laikydami ties ta spraga langincyzius didelį tribraunį nuszlupuotą stiklą wirszune į swiesą, teip kad szwiesos spindulys per jį perbegtų, pamatysime ant prieszings sienos arba ant lubų szwiesų bruksznį tų paczių 7 parwų ir teip wiena po kitai bėganczių kaip laumės juostoje. Tokia padaryta laumės juosta wadinasi saulės spktru. Tokį spktrą gauname teipogi, jeigu žiurime per tribraunį stiklą į koki nors kieta arba skystą į kaitytą iki balta porwai kuną, pavyksian, į kaitytą platina. Bet jeigu teip jau per toki stiklą žiurime į gazą, tasyk ne matome parwų spktrą tik pawienius szwiesius bruksznis, pavyksian, žiurint į degantį sodą, apie kurį pirmaus kalbėjome, uematome wiso spktrą, tik toj wietoj, kur kiti kunai būtų dawę geltoną juostą spktrą, matome siaurą geltoną bruksznį, labai aiskų. Kiekwienas kitas gazinis kunas, arba tokie, kurisai degdamos pawirsta į gazą, duoda teipogi bruksznis kitų wietoj spktrą ir kitokios parwas, teip, kad matydami tiktai patį spktrą, galime be jokio apsirikimo pažinti, koksai gazas yra ugnyje, kurisai duoda toki spktrą. Sodas duoda wisada geltoną aiskų bruksznį ir wisada toj paczių wietoj, kiti kunai niekada ne duos

bruksznio toj wietoj, kur duoda jį sodas. Jeigu liepsnoje dega keletas gazų, tai kiekwienas iš jų duoda atskirus bruksznis ir pagal jų parwas ir wietas galime juos pažinti be apsirikimo. Jeigu uždėgtumėte žiupsnį druskos ant spiritinės lampos, pamatysite, kad liepsna pagelsta, jeigu gi į liepsną įdėsite truputį salietros, liepsna pasidarys wijoletinė; soda wisada galima pažinti, nes jis padaro geltoną liepsną, ant to nereikia nė tribraunio stiklo; teip jau galima pažinti ir kitus kumus. Matote taigi, kaip jeigu turime labai įkaiytus, arba deganczius kumus, tai ir be chemiskio paskyrstymo į elementus arba sudėdinius galime isztoloti pažinti, iš ko jie susideda; jeigu priesz jų liepsną padedame tribraunį stiklą ir tėmyjame koki jį duoda spktrą: wisą spktrą iš 7 parwų, ar tik pawienius bruksznis, iš kokių parwų ir kokiose wietose tie brukszniai pasirodys. Yra tai budas ne klaidus: nors kasžin kiek kartų žiūrėtume, wis tą patį pamatysime. Matote todėl, kad tuom keliu galima pažinti iszsyk ar degantis kunas, į kurį žiurime isztoloti, bus kieta kunu arba skystu ar gazu, nes pirmame atsitikime gauname pilną iš 7 parwų spktrą, antrame gi tik atskirus bruksznis; toliaus galime pažinti ar degantis kunas bus wienodu t. y. ar bus jis chemiskiu elementu arba bus sudetas iš keletos elementų (pagal skaitlių bruksznį, kokių pamatytume per tribraunį stiklą), ant galo galima pažinti (pagal parwas ir wietas tų bruksznų, kuriose jie pasirodo) kuom yra tie elementai, iš kurių degantis kunas yra pasidares. Jeigu už deganczio gazonio kuno patalpinsime dar labiaus įkaiytą kieta kuną arba skystą, tai nuo to kietojo arba skysto, su pagelba szlupuoto tribraunio stiklo gausime wisą iš 7 parwų spktrą ir ant to spktro pasirodo brukszniai nuo liepsnos deganczių gazų priesz tą kieta arba skystą kuną, bet brukszniai tie jau ne bus szwiesius ir aiskus kaip pirma, kada jie wien degė, kada toliaus už jų ne buvo įkaiyto kuno; wieton parwuotų gal but wisai juodi brukszniai. Tėmydami į saulės spktrą, koki gauname per liepsnį saulės spindulį per tribraunį szlupuotą stiklą, galime kiekwienoje iš 7 parwų užtėmyti daugybę tamsių bruksznų iszmėtytų tose wietose, kuriose elementai kunų esanczių ant žemės duoda tokius jau bruksznis. Taigi nėra nė jokios abejonės, kad ant saulės yra tie pats elementai iš kurių sudėti ir wisi kunai ant žemės ir kas žingeidžiausia: nėra ten naujų elementų nežinomų ant žemės, nes nėra nė wieno tokio bruksznio, kokio ne duotu pažįstami mums ant žemės elementai. Bet kad saulės spktras yra aiskus iš septinių parwų sudetas ir apart to dar yra jame ir tamsus brukszniai, teip kaip ir spktre koki galime apturėti ant žemės jeigu už deganczio gazo patalpinsime dar drucziaus įkaiytą koki nors kieta arba skystą kuną, taigi ant saulės artesnes nuo mus dals t. y. saulės pawirszius yra mažiaus įkaitęs tolesnės dals t. y. widuryis arba saulės branduolys, arba kitaip sakant, tasi rodo, kad saulė ant sawo pawirszius truputį atskalo.

KO DAR MUS MOKINA SPKTRŲ PASKYRSTYMAS?

Teip kaip saulės szwiesa, teip lygiai ir szwiesos spindulys ateinantis nuo žwaigždžių esanczių nuo mus ant milijonų milijonų mylių gal but isztirtas teip jau su pagelba tokių tribraunių szlupuotų stiklų. Su pagelba spktrų, koki szwiesa nuo tų žwaigždžių, perbėgusi per tokius stiklus, duoda, pažinti galima iš kokių kunų susideda žwaigždės. Negalime, teisybė, žinoti koki chemiskie sujungimai yra ant tokiose tolumose esanczių swietų, ne kaip susimaiszė kunai, ne galime žinoti ar yra ten, pavyksian: wanduo, anglerugsztis, druska ir t. t., bet galime žinoti, kad yra ten hydrogenas, oxygenas, sodas, geležis, magnezas ir t. t. wienų žodžiu: galime pažinti tik chemiskus elementus, t. y. sudėdinius wisokių kunų. Isztikro, nėra abejonės, kad ten yra wien chemiskie elementai, nėra ten chemiskų tų elementų sujungimų, nes tokiam karsztuje, koksai ant pawekslo yra ant musų saulės, arba ant kitų saulių, t. y. ant stowinczių žwaigždžių, wisi kunai turi but paskyrstę į chemiskus elementus, tokiam karsztuje elementai ne gal susirizti, susijungti. Spktras parodo be apsirikimo, kad wisi ir toliausiai nuo mus esanti dangiszki swietai, kaip antai ant milijonų milijonų mylių nuo žemės esanczios žwaigždės, susideda iš tų paczių chemiskų sudėdinių arba elementų, iš kokių susideda wisi kunai ant musų žemės; nepažįstamų ant žemės sudėdinių nėra nė ant saulės, nė ant žwaigždžių. Taigi wisi ir toliausiai nuo žemės esanti dangiszki kunai pasidare iš wienokios, iš tos paczios medegos, kaip ir musų žemė; taigi szitame dalyke, kaip ir kituose, matome, kad wisų pasaulį yra wienodumas. Spktras parodo, kad saulė ir žwaigždės pasidariusios iš deganczių gazinės medegos; didelės musų pasaulės planėtos, kaip antai: Jupiter, Saturnas, Uranas ne su wisu dar atauszusios bet jos jau ne gazines, jau sutirsztėjusios, tai yra pusiau skystos, įkaitusios. Spktras mums parodo, kad kometas, nors susideda iš labai lengwos medegos iszspilekusios paweksle szluotos po labai dideliu ruimui, ne iš gazų yra pasidarusios, bet iš kietos medegos sutrupintos į labai smulkias dulkes, skraidanczias gana wiena nuo kitos didelėse tolumose. Deganti ir szokinėjanti saulės žiburiai (apie kuriuos jau kalbėjome), kaip parodo saulės spktras, yra tai degantis hydrogenas, tas pats gazas dega ir ant žwaigždžių, jų žiburiuose, teip kaip ir ant saulės. Spktras parodė teipogi krutėjimą žwaigždžių, nors tai mokslinczių ir per iszskaitymus ir iszmatawimą buvo pažinę; spktras parodė, kad stowinczių žwaigždės, nors rodosi nekrutancziomis, kruta wienok ir atlieka joms paskirtą kelionę; apie krutėjimą tulų žwaigždžių kitokių budu ir negalime dažinoti, tik per tėmyjimą ispektra. Persitikrinko, kad jeigu degantis arba įkaiytas kunas, kurio spktrą tėmyjame, atsitolina arba artinasi prie mus, tai ir brukszniai esanti spktre pasitraukia teipogi truputį iš sawo wietos tai į wieną, tai į kitą pusę; brukszniai stowinczių žwaigždžių spktrą pasitraukia teipogi iš sawo wietų, o tas rodo, kad žwaigždės kruta, kad jos ne stowi ant wietos.

(Toliaus bus.)

Isz wisur.

Isz Suakimo, Egipte, raszo: Laiwas Kamannieh, kuris isz Suakimo plaukė į Suezą, paskendo. 60 žmonių, daugiaus egiptijonų, prigėrė.

Terp stacijų Chotilow ir Terpolusisdaudė pacztinis trukis bėgantis isz Warszawas. 8 pasażieriniai wagonai likosi sudaužyti. Užmusztas wiens pasażierius ir 30 yra sužeistų, isz kurių 5 mirtinai.

Warszawas pacztas rengiasi įtaisyti baicikelius gromatnesziams. Iki szio gromatneszių mieste buvo per mažai, todėl jie neįstengdavo iszdalinti į laiką atėjusius laiszkus ir laikraszczius; su baicikeliais galės tą atlikti priderancziai.

Mieste Rewelyje, Estlandijoje, wisos estizkos giesminų draugystės Maskolijoje rengia didelę szwentę. Ant tos estų giesminų szwontės žada pributi ir giesminų draugystės isz Finlandijos. Finų giesminų draugystės turi perwstų ir keleta lietuwiszkų dainų. Lietuwiszkos melodių jos sunaudotes pagal p. Kudirkos iszleistas Kankles.

Mieste Liege, Belgijoje, netikėtai, be jokios matomos priezastės, atsidarė žemė ir teip sakant lyg rodosi prarijo du apgywentu namų ant wakarinės uleczių. Gywentojai kitų aplinkinių namų persigandę iszbėgiojo ir bijosi grįžti atgal. Kiek žmonių prazuwano isz žemę įgriuwusiuose namuose, dar tikrai neisztirta.

Isz Metz, miesto atimto nuo prancužų po kare 1871 m. pranesza apie didelę nelaimę atsitikusią Mozeles forte tenyksztė twirtynės. Užsidėgė mat czia krautuwė padirbtų bombų. Bombos krautuwėj sudėtos explodawo; explodzija buvo labai smarki. 43 žmones likosi užmuszti, o apie 160 sunkiai sužeistų, isz kurių apie 25 yra sužeisti mirtinai.

Chiniecių pasiuntinys Li Hung Czang, kurisai, pasibaigus apwainikawimo iszkilmėms Maskwoj, atsilankė į Berlyną, dawė czia sujieszkoti kulką, kurios gydytojai negalėjo surasti. Li Hung Czang buvo mat ant tarybų iszsiųstas į Japoniją, kur jį wiens japonietis pasowė. Su pagelba Roentgeno szwiesos dabar lengwai tą kulką surado. Yra jį raumenise kairės waido pusės.

Argentinoj, Pietinėj Amerikoj, anglis iszkastos kastynės Mendozos prawincijoj, apart to, kad kaip wisur, tinka kurinimui, palenuose dar palieka platinos (platina braugus metalus, teip brangus kaip ir auksas). Isz kiek wieno szinto swarų tokių anglių, sukurinus jas, pelenuose buwa po 0,25 swaro platinos. Tar pinti ją isz anglių ne užsimoka, bet kastynių kompanija ne nori, dėl tos platinos, pardawinėti už paprastą prekę, bet nieko padaryti neįstengia, nes žmones pasinaudoja tasyk isz atgabentų isz swetur, pigesnių anglių.

Geležinkelio trukis bėgo nuo stacijų, Kordail į Charkową, pietinėj Maskolijoj. Pasitraukus jam keletą wiorstų nuo stacijų, waziuojanti iszgirdo szwilygnę, todėl pakilė isz wietų prisiartinokas prie lango, kiti gi iszėjo isz wagonų pažūrėti, kas atsitiko; nežilgio paskui trukis sustojo ir iszsigandę pasażieriai pamatė, kaip maszinistas stumė nuo sėzni miegantį kelio sargą, kurisai mat, negalėdamas sulaukti trukio, prigulė pasisėti ir užmigo ir kad į laiką galėtų pabusti, padėjo galwą ant rėlių. Prikelts maszinisto, griebė už triubos ir dawė signalą, kad relės liuosos. Czia laimė sargą, kad jį isztolo maszinista patėmyjo ir paspėjo sustabdyti trukį, kitaip but rastai galwą sumalę.

Prowa žmogžudzių ir plėszikų.

Olgopoluje, Podoliaus gub. traukiasi dabar prowa plėszikų bandos. 42 du plėszikai likosi suimti. Žymiausi isz jų yra caro tarnas, buwęs uriadnikas Kalinczak, teip sakant, wirszinjkas wi sos tos rufos. Tik tai turint pagelbą uriadniko, banda toj teip placziai siausti galėjo; plotai, kuriuose ji waldė — buwo: bewek wisas Olgopoliaus pawietas ir parubežiniai Besarabijos ir Chersoniaus gub. Į ją prigulėjo isz wisos apie 100 plėszikų, isz kurių didesnė pusė įstengė pabėgti. Jie buwo pasidalinę į 3 pulkus. Apisistojimo wietas turėdavo mažesniuose miesteliuose — czia gywentojai buwo teip plėszikų įbaugyti, kad bijojosi ant uleczių pasirodyti. Gywentojai bandė ir kreiptie prie uriadniko reikalaudami apgynimo nuo wagilių, bet tas, budamas isz wien su jais, besiskundžiancius iszwaikė. Gywentojai, norėdami nuo užpuolimo wagių apsisaugoti, mokojo jiems metinius mokesczius teip, kaip ir į wieszpatsztės idą. Jeigu kas ne mokojo ant jo uždėto mokeszcio, tam ardė sienas triobų, bužė užraktus, kaip kada paleisdawo ir „raudoną gaidį“ (uždegdawo). Wiens girios sargas pasistengė atimti nuo wagilių pawogtą arkli ir karwę — bet užtatai turėjo atsitraukti nuo wietos; kitam gi, kurs iszdryso pasiskysti policijai, uždegė namus. Iszgaudzius dalį tų plėszikų bandos, wagystos wisai pasiliowė.

Nepal ir Tibetas.

Politiszkose žiniuose mes praneszame apie užgimusių dabar karę tarp Nepaliaus ir Tibeto; paduodame ir priezastis dabartinės karės. Nepal yra tai nedidelė wieszpattytė Himalajų kalnuose; skaitlius gywentojų neper szoka skaitliaus lietuwių tautos. Nepal, kaip ir Tibetas, priguli prie mažiausiu mums pažįstamų wieszpatsztęzių. Nepalieciai yra tai pabėgėliai isz Indijų, kurie užpuolus tą krasztą mahometams, nenorėdami pasiduoti waldziai swetintikių atėjunų, persikėlė į kalnus ir ten uždėjo nepri gulimą sawistowę wieszpatsztę. Nepaliu. Jie, kaip ir wisi mylinti liuosybę, yra wieni isz narsiausiu tautiszkų gaiwalų Indijose. Anglijonys waldanti Indijas newa iszplatino sawo įtekme ir ant Nepaliaus, bet wisa ta įtekme remiasi wien ant to, kad nepalieciai įleido į sawo krasztą angliszką rezidentą. Anglija turi nors tuom pasiganėdinti, nes iszplatinti sawo įtekme, pastatyti ją ant twirtesnių pamatų netur atsakanczių pajėgų, taigi pasiganėdina wien tuom, ką jai suteikia pats nepalieciai; angliszka iszmintis randa, kad jai kur kas naudingiaus turėti Nepaliuje nors szeszėlį įtekme, neng besistėngiant ją iszplatinti, turėti narsius nepaliecius sawo prieszinjkaus. Nepalieciai atsiiko padaryti neįstengia, nes žmones pasinaudoja tasyk isz atgabentų isz swetur, pigesnių anglių.

Isz Elizabethport, N. J. Nedelioj, 21 Sejos buwo paszwentinimas warpo lietuwiszkos Sz. Petro parapijos Elizabethport, N. J., ant ko susirinko szimtai žmonių ir wisos aplinkinės lietuwiszkos draugystės. Szwentino jį Newarko wyskupas, Wigger, assistawo jam sekanti kunigai: kun. Kaulakis isz Philadelphia, Pa., kn. Matulaitis isz Shenandoah, Pa.; kn. Chlebowskis isz Passaic, N. J.; wyskupo kanceleris kn. Thomas A. Wallace ir wietinis prab. kn. Žindzius. Apie ceremoniją paszwentinio minėto warpo placziai apraszo angliszkas laikrasztis „The New Jersey Herald“.

Tibetas newa priguli Chinieciams, bet ir czia, apart chiniszkio rezidento prie Dalai Lamos, mieste Lhasa, ir 4000 kariaunos, nieko daugiaus parodanczio chiniecių waldžia nėra. Pietinė kraszte dalis yra po įtekme Nepaliaus: nepaliecių rankose yra prekyba ir iszdirbystė. Chiniecių waldžios turi gana darbo sawo locnuose namuose, todėl nepalieciai nesibaugina wisai to, kad Tibetą jos laiko už sawo waldybą, nes truksta jiems pajėgų pagelbėti Dalai-Lamos waldybas. Tibetas, ypacz gi jo sostapile, wisai uždarytas del swetintikių. Nuo 50 metų nė wienas europietis czia isigriebti negalėjo; keliaujant 1883 m. po wakarinį Tibetą maskoliszkam keliaiwiui pulkawnikui Przewalskui su 120 kazokų, kad kareiwiszkos Dalai Lamos pajegos negalėjo apstabyti jo artinimosi prie krasztos sostapilės, tibetieciai užwertė uolomos tarpkalnes, per kurias galima buwo į miestą isigriebti ir tokiu budu ateiti jam į Lhasa ne daleido.

nus už Nepaliu plotus, į sziaurius nuo to krasztos, yra jis augscziausiai iszkilęs wisoj pasaulėj: tulso jo lygumos iszkilosios 12—14000 pedų augscziaus jurių pawirszius. Apart ganyklų, nieks ant tokių augscztumų ne auga. Truksta czia girių, truksta malkų, todėl ir iszdirbystės pasikelti ne gal. Wisas skaitlius gywentojų pasiekia 1000000 žmonių, isz kurių bewek treczia dalis yra tai kunigai, apsdė begalinį skaitlių budistiszkų klions torių. Taigi du treczdaliai gywentojų dirba wien ant užlaikymo to begalinio skaitliaus sawo kunigų. Gywentojai nuskurę ir tamsus, nes truksta jiems speky ant apsiszwietimo, ant galo apsigywenę klesztoriuose zokonikaj, wienaitinė apszwiesta luoma, nenorėdama žudyti sawo įtekme, ne apdalina szwiesa dirbanczių luomų. Krasztas yra waldomas kunigų; wyriausias krasztos waldonas, wadinamas Dalai-Lama, yra augscziausiu kunigu wisų budistų lamaistų: žmonės tiki, kad jame yra įsikunijusi Buddos dwasia. Pasimirus wienam, kunigai iszrenka isz sawo tarpo kitą, prie to neprileidžia žmonių, kuriems tik apgarsina, kas likosi į pediniu pasimirusio, į ka Buddos dwasia pėrejo ir ką jie garbinti priwalo. Isz gywentojų paproczių reikia paminėti, kad czia yra daugwyrystė, arba kaip tą wadinama poliandrija t. y. wiena moteriszkė turi už wyra keletą wyriszkių. Apsiweda wienas wyriausias brolis, bet jo moteris yra ta syk motere ir wisų jaunesnių brolių.

Tibetas newa priguli Chinieciams, bet ir czia, apart chiniszkio rezidento prie Dalai Lamos, mieste Lhasa, ir 4000 kariaunos, nieko daugiaus parodanczio chiniecių waldžia nėra. Pietinė kraszte dalis yra po įtekme Nepaliaus: nepaliecių rankose yra prekyba ir iszdirbystė.

Chiniecių waldžios turi gana darbo sawo locnuose namuose, todėl nepalieciai nesibaugina wisai to, kad Tibetą jos laiko už sawo waldybą, nes truksta jiems pajėgų pagelbėti Dalai-Lamos waldybas. Tibetas, ypacz gi jo sostapile, wisai uždarytas del swetintikių. Nuo 50 metų nė wienas europietis czia isigriebti negalėjo; keliaujant 1883 m. po wakarinį Tibetą maskoliszkam keliaiwiui pulkawnikui Przewalskui su 120 kazokų, kad kareiwiszkos Dalai Lamos pajegos negalėjo apstabyti jo artinimosi prie krasztos sostapilės, tibetieciai užwertė uolomos tarpkalnes, per kurias galima buwo į miestą isigriebti ir tokiu budu ateiti jam į Lhasa ne daleido.

Isz Elizabethport, N. J.

Nedelioj, 21 Sejos buwo paszwentinimas warpo lietuwiszkos Sz. Petro parapijos Elizabethport, N. J., ant ko susirinko szimtai žmonių ir wisos aplinkinės lietuwiszkos draugystės. Szwentino jį Newarko wyskupas, Wigger, assistawo jam sekanti kunigai: kun. Kaulakis isz Philadelphia, Pa., kn. Matulaitis isz Shenandoah, Pa.; kn. Chlebowskis isz Passaic, N. J.; wyskupo kanceleris kn. Thomas A. Wallace ir wietinis prab. kn. Žindzius. Apie ceremoniją paszwentinio minėto warpo placziai apraszo angliszkas laikrasztis „The New Jersey Herald“.

Pirmas lietuwiszkas piknykas.

Elizabethport, N. J. 11 Liepos, tai yra subatoj, tenyksztė lietuwiszka parapija turė sawo pirmutinį lietuwiszką piknyką ant naudos sawo lietuwiszkos bažnyczios. Piknykas bus Union Grove, ant Elizabeth ave. Alley, netoli 7 to ul. Prasidės 12 wal. widurdienio ir trauksis iki 12 nakties. Prekė tikieto tik 25 c. Wisas lietuwių ir lietuwaites ir wisas aplinkines lietuwiszkas draugystes szirdingai užpraszo atsilankyti. Su guodone PARAP. KOMITETAS.

Wietines Žinios.

— Chicagoj daugel salūnų yra apskūsti į sudą už pardavinėjimą gėrimų nemeciamis ir girtuokliams. Skundžia juos "Citizen League."

— Namose pn. 6055 ant Washington ave., gyveno su savo pacia švedas Larsen. Jisai wisai bandė kankyti savo pacia, bet ant galo sumislyjo numarinti ją badu. Jisai pats piko walgi, bet pawalgis wisą kawoją, o paciai nieko nedawė. Nelaiminga moteriszkė, nežinodama kaip maistą gauti, keles dienas nieko ne walgė ir isz tikro isz bado pasimirė. Wyrą jos suėmė.

— Apsigywenęs pn. 4703 ant Ashland ave., Christian Heas, su batos wakara, sėdėjo su sawo szejmyna ties sawo namais. Tuom tarpu isz užpakalio į jo namus isitrangė wagys ir isznesz skrynute su pinigais. Ant kiemo sudauzė skrynute ir iszėmė pinigų. Buwo czia 500 dol. pinigų ir ant 2500 dol. bankinių czekų. Heas mat, nepasitikėdamas bankoms, wisu sawo pinigų laikė namieje. Apieapwogimą dawė žinią į policiją, bet pagauti wagių iki szio nepasisekė.

— Ties restauracija Schutze- no Parke sustojo su wežimu grekonis Gregor Kirkapio, waisių pardawinėtojas ir garsiai rėkdamas pradėjo garbinti sawo taworą. Tas nepatiko sunai restauraciją sawininko Liechmanui, kuris liepė grekonui pasitraukti. Grekonis ne paklausė ir szaukė dar garsiau. Pagriebė Liechman už brizgilo ir norėjo nuvesti grekonio arklį į szalį. Tasyk sawininkas wežimo nuszoko ir durė Liechmaną su peiliu į krutinę, paskui užszokęs ant wežimo, sudawė arklui ir pabėgo. Tapo wienok suimtas ir patalpintas į kalinį. Perdurtą waikiną parnezė namon, kur daktaras apžiūrėjo įdarymą, kuris pasirodė nepawojingu.

— Atkako į Chicago koksai Bruno Slicht, kaip sako, maskoliszkas sznipukas. Kaip maskolis (nors szitas turi wokiszką prawardę), iszlipė isz trukio, tuojaus nutraukė į miestą ant pasilinksimimo wietose nusztos wienok masnelės. Patėmijęs tą, pasikuodė wienam policistui ant geležinkelio, tasai rodyjo pasiskūsti į policiją, bet Schlicht ne panorėjo, o nutraukė pats prapuldytos masnelės jieszkoti. Nesurado wienok, tik, kaip sako, sugrįžo dar labiaus nuskustas. Žada jis skūstiesi dabar maskoliszkam konsuliui. Kodėl ne paciam carui?

— Į pardawinęzią Siegel, Cooper & Co. ant State ul. atėjo dwi moteriszkės ir nuėjusios į pardawinęzią dalį paskyrto moterims, papraszė pardawinėtojų, idant, pakol nusipirks, kas reikia, padabotu tuom tarpu jų dwejetą waikų. Toki atsitikimai tankia ten buwa, todėl pardawinėncios merginos noriai ant to praszyto sutiko. Tuom tarpu wienok motinos prie sawo waikų nesugrįžo, padawanoj mat juos pardawinęzią merginoms; tos wienok paliktų joms waikų ir pasilaikyti ne panorėjo. Tapo jie nugabenti į prieglaudus namus.

— Wagiliai pradėjo dabar tankiausiai užpildinėti ant salūnų: jiems wis tiek ar naktis ar diena. Į trumpą laiką tokių užpuolimų buwo 14, bet dar jie nesibaigia. Pereitą petnyčią į salūną Pinnoto, ant Pinnote Place, atėjo du plėzikai ir pareikalawo alaus. Salūninkui jie isz syk pasirodė neužtikimais, todėl jis gerai dabojosi. Isz tikro, kada jiems patstė stiklas alaus pripylęs, abu iszitraukė rewolwerius ir pareikalawo pakelti rankas. Paskui szowė, bet nuo szuwio salūninkas

pasilenkė. Paskui į wieną plėziką metė skleinyčią, kitam drožė su kumszcia į terpakį. Abu plėzikai, nieko nelaimėję, turėjo iszbėgti. Po wisam pasirodė ir policistai, bet ne buwo jau ką gaudyti.

— Kaip drąsus Chicago wagys, roda tas, kad jie kraustosi dieną į swetimus namus ir iszkrausto wisą, kas tik jiems patinka. Pereitą nedėlią wagilius atėjo apie 4 walandą po pietų su kopecziomis ties namais pn. 1714 ant Briar Place ir pasistatę kopeczias įlipo per langą į gywenimą Newfieldo; sukalto atidarė langą ir įėjo į widų. Matė tą žmonės nuo ulecijos, bet tikėjo, kad tai yra koksai pasamdytas darbininkas. Pagriebė isz gywenimo, kas jam rodėsi naudingas ir iszėjo per duris. Ant ulecijos sudauzė dėžutę su pinigais, iszėmė juos. o pacia dėžutę padawanojo wienam waikui, kuris žiūrėjo į jo darbą. Jokio pėdsako drąsaus wagiliaus iki szio nesusekė.

— Lietuwiszka bažnyčia ant 33 czios ulecijos dabar statosi, namas "Lietuvos" redakcijos jau bewiek yra gatawas, teipogi ir kiti namai ant tos ulecijos wis dauginasi, taigi czia lotai wisi greit pabrangs, dabar dar galima czia lotą pirkti už \$700, o už kelių mėnesių bus jau gal \$800. Užtaigi, kas mislinote pirkitis lotą, tai pasiskubinkit, pakol dar pigus. Atsisaukite į redakciją "Lietuvos".

— Nedėlio, 5 Liepos, tuojaus po sumai, bažnytinę salę, Dr-tė Simano Daukanto laikys sawo mitingą, ant kurio wisi sanarijai yra užkwiecziami pributi. Lyginai užkwiecziami ir tie, kurie norėtu prisiraszyti prie Dr-tės Simano Daukanto.

J. ALEKSANDRAWICZIUS prez.

GROMATNYCIA.

PARAPLONAMS WORCESTER Mass. Kas darosi widuryj bažnyčios, dar tas ne priguli laikraszcijų perkartinėjimui. Pripažįstame, kad piktai daro kunigas, jeigu wieton mokinti žmonės gero ir doros, keikia juos ir nelaimę szaukia bažnyčioj, pasiremiamas ant to, kad czia jų darbas neužgaunamas, bet nieko padaryti negalime. Tokių kelių laikosi wisi laikraszciziai ant swieto, ir mes to kelio peržengti negalime. Atleiskite todėl, kad Tamistų raszją patalpinti negalime; gal tą peržengti wienas ar kitas laikraszcizis, bet wisgi teip sakant, raszcijų priakymai daugumos yra pildomi. Su apskundimu žmonės priwalio kreipties į dwasiszką waldžią, arba kitokių budu atsikratinti nuo netinkanczių doros mokintojų.

Ant pardawimo pigiai namas su lotu, wirszu 6 ruimai, apaczioj (besemente) 4 ruimai. Locninijkė iszwažiuoja į kitą miestą, per tai parduoda pigiai. Atsisaukite pas A. L. Karczmarek. 3258 Laurel str. Chicago, Ill. (11-7)

Turju ant pardawimo už pusę wertės mesos pardawinęzią ir mažą grosernę, lietuvių ir lenkų apgywentoj miesto dalij. Geras bisnis del lenko arba lietuviu. Wieta iszdirbta jau nuo szeszių metų. Turi but parduoti į tris nedėlias, nes awininkas iszkeliauja į kitą miestą. Aukaitė ant adreso: 4426 S. Wood str. Town of Lake, Chicago. (4-7)

GERIAUSIA UZEIGA del Lietuwi

— pas — R. Susmana 61 Hudson Ave. Brooklyn, N.Y.

Užlaikau szaltą alų, tikrą ruginę degtinę ir cigarus isz pat Turkijos.

Jei tik czionai atkeliausi, pas Susmaną wisą gausi. (19-9)

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted ul. Nujiima puikias Fotografijas, už tuzina tikiai \$2.00. Ant weseliu ir kitokių reikalų nujiima Fotografijas kopukliausei.

Lietuwiszka Adwokatiszka Kancelarija

STAN. KUBREENER'O

87-89 Washington st. Ruimal 615-616 U.S. Express B'g, CHICAGO.

GUODOTINJ WIENGENCZIAI! Turju už garbia pranezti jums, kad szeme mieste, po augszciaus padetu adresu, atidariau Lietuwiszka Adwokatiszka Kancelarija, ir kad mano kanceliarija yra sujungta su adwokatiszka-firma p.p. H. Gansberger ir Cyrus J. Wood, kurioje, priimu wisokias, kriminaliszkas ir ciwiliszkas, prowas wisuose suduose suwienytu Walstiju. Kolektawoju wisokias skolas, senas ir naujas, užalgas, darba ir t.t. Priimu prowas ant iszjeszkajimo daliu sename krauje.

Iszdirbu plenipotencijas (dowiernost) ir sena kraju be paszportu. Pro was suzeistu ar užmusztu per geležinkelius, fabrikus ir t.t. priimu be pinigų.

RODAS DUODU DYKAI.

Atsid uodamas guodotiniems wiengencziams reikalause Ju ant patarnawimo, pasilikau su GUODONE.

Stanislawas Kubreener'as

Offisas atidarytas nuo 8 walandos ryto, iki 5 wakaro.

TELEFONAS 4541 Main.

Geriausias Salionas WIDURYJE MIEŠTO — pas — A. J. KOWALSKI 40 La Salle Str.

Kuriame randasi geriausi gėrimai, ir puikiausias užkandis, sziltas ir szaltas, wisada yra ant stalo. Bartenderis yra lietuvis: taigi lietuviui, turėdami kokį reikalą mieste, gali pas jį gaut rodą, nes szilnas randasi wisai arti korto (City Hall).

MAX DRZEMALA, — LENKISZKAS — Adwokatas,

praktikuoja wisuose suduose, iszpildo sawo dalikus teisinga ir gerai.

Rodyjame wisiems lietuwnikams eitie pas Drzemalą gerausia apgineją prowy.

Offisas: 23 Metropolitan block. 163 Randolph St. Giwenymas 1256 N. Halsted St. Telf. N. 4923

— Pirmas lietuwiszkas salionas Chicagoje L. Azuko, ponr. 3301 Auburn ave. ir kerte 33czios arti lietuwiszkos bažnyčios. Užlaiko wisą czystai ir puikie.

Wisada szaltas alus, puikus likeris ir kwepenti cigarai. Užlaiko puikia salia del mitingų, wesių ir kitokių zobowų. Jeigu isz kito miesto atwažiuoja lietuvių, gali atsilankyti ir spakainiai pernakwot, teipogi ir roda gaut.

Union Land Co., Chicago, Ill.

163 Washington St., Chicago, Ill.

PIGIAUSIAS KROMAS

Czebatu ir Czeweryku

pas M.W. Goodana, 593 Gay St. BALTIMORE, MD.

Užlaiko didelę daugybę czebatu ir czeweryku wrysizku, moteriszkų ir del geryku, o parduoda pigiau kaip kiti. Kas gerka czewerykus už \$2.00 arba brangesnius, o jeigu ju skura pirminai sutruksa nei padai nuplyszta, tai gauna kitą porą už dyką.

Pamėgykit o nesigailėsit.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

ROYAL MFG CO., Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

700 Unity Bldg. Chicago, Ill.

"LIETUVA",

Nedėlinis Laikrasztis, isseina kas subata ir paduoda žmonėms naujausias, swarbiausias ir teisingiausias žinias isz Amerikos, Lietuvos ir wiso paswiczio.

"Lietuva" kasztuoja ant metų tik \$2.

Kas užsimoka abu dolierius isz wirszaus tam duodame downų kniją wertės 50c., gali isz mūsų katalogo iszsirinkti kokią nori. Kas neturi katalogo mūsų knijų, teiks is atsisaukti o prisiusime dykai.

Spaustuwe "Lietuvos"

Spausdina (drukuoja) wisokias knijas, konstitucijas, tikietus ant lioterijų, teatrų ir wesailių, ir wisokius kitus drukus, kok tik geriausiose spaustuwe padaryti but gali. Darba padaro gražiai ir pigiai. Netrukus redakcija "Lietuvos" taps perkelta į sawo locna naują namą budawojama dabar prie pat lietuwiszkos bažnyčios, kur wisa spaustuwe taps dwejojai padidinta ir tada wisokius drukowiszkus darbus galėsiwe atlikti dar geriaus ir greicziaus.

A. Olszewskis, iszduotojas "Lietuvos",

Parduoda szifkortias ant geriausių laiwy, siunczia pinigų į Lietuvą ir į wisas dalis swieto. Pinigai per mus iszsiųsti greicziausiai suwaikszcioja kaip isz wisų kitų agentų. Mes teipgi parduodame lotus ir namus aplink lietuwiszką bažnyčią; parduodame farmas geriausiose lietuwiszkose kolonijose, Arkanso, kur jau kelintas metas lietuwių yra apsigywenia, ir atliekame wisus kitokius lietuwių reikalus gerai ir teisingai.

Raszoni į mus su kokių bent reikalu arba pinigų siuncziant wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewskis, 954 33rd Street, CHICAGO, ILL.

Pinigus siųskite registrawotose gromatose arba per "money order", ta niekada ne prazus. Iszpirkę "money order" nelykykite jį keszeniuje, bet tuojaus prisiųskite mums, "money order" siunczian gromatą registrawoti nerikiu, prisiųskite prastoje gromatoje, nes ant jo nieks, be mus, pinigų isz paczo ne gaus.

Offisas "Lietuvos" esti kasdien atidarytas nuo 7tos walandos ryto iki 9 wakaro, o nedėliomis nuo 12tos widurdienio iki 6 wakaro. Chicagiečiai turint reikalus teiks is atsilankyti minėtose walandose.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.